

ప్రణాళికలు: విజయాలు, అపజయాలు

1. ____ సంవత్సరంలో భారత ప్రణాళిక వ్యవస్థ ప్రారంభమైంది.
2. పేదరిక నిర్మూలన (గరీబీ హటావో) పథకం ____ కాలంలో ప్రముఖంగా ఉంది.
3. ప్రస్తుతం మనం ____ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఉన్నాం.
4. ____ లో తగ్గింపును సాధించకపోవడం భారత ప్రణాళికల ప్రధాన లోపం.
5. ____ ప్రణాళికలో జనాభా నియంత్రణ అనేది ఒక ప్రధాన లక్ష్యం.
6. నూతన పారిశ్రామిక విధానాన్ని ____ సంవత్సరంలో ప్రకటించారు.
7. ప్రణాళిక సంఘం ప్రస్తుత డిప్యూటీ చైర్మన్ ____.
8. 'భారీ పరిశ్రమల వ్యూహం' ప్రధాన ఉద్దేశంగా ఉన్న ప్రణాళిక ____.
9. ____ సాధించాలి అనేది మూడో పంచవర్ష ప్రణాళిక ప్రధాన లక్ష్యం.
10. భారత ప్రణాళిక సంఘాన్ని ____ సంవత్సరం లో ఏర్పాటు చేశారు.
11. భారత ప్రణాళిక సంఘం చైర్మన్ ____.
12. వ్యవసాయానికి అత్యంత ప్రాధాన్యతనిచ్చిన ప్రణాళిక ____.
13. ____ ప్రణాళికను రెండుసార్లు ప్రవేశ పెట్టారు.
14. 11వ పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలం ____.
15. రాజ్యాంగంలోని ప్రభుత్వ విధానాలను సూచించే ____ లో సామాజిక ఆర్థిక విధానాన్ని నిర్వచించారు.
16. భారత ప్రణాళికల ప్రధాన లక్ష్యం ____.
17. దేశంలో ____ అసంపూర్తిగా అమలు చేయడం వల్ల ప్రణాళికల లక్ష్యాలు నెరవేరలేదు.
18. ప్రణాళికా ప్రారంభ కాలం నుంచి ఇప్పటి వరకు ____ రంగానికి ప్రాధాన్యతనిస్తున్నారు.

జవాబులు

1. 1951; 2. 4వ పంచవర్ష ప్రణాళిక; 3. 11వ; 4. ఆదా య అసమానతల; 5. 8వ పంచవర్ష; 6. 1991;
7. మాంటెక్ సింగ్ అహ్లావాలియా; 8. 2వ పంచవర్ష ప్రణాళిక; 9. స్వయం సమృద్ధి; 10. 1950; 11. ప్రధా నమంత్రి; 12. మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళిక; 13. 6వ పంచవర్ష ప్రణాళిక; 14. 2007-12; 15. ఆదేశిక సూత్రాల; 16. సమ సమాజ స్థాపన; 17. భూ సంస్కరణలు; 18. వ్యవసాయ.

భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ నిర్మాణం

1. సక్రమ నీటి నిర్వహణ పద్ధతులు _____ తో ముడిపడి ఉన్నాయి.
2. వ్యవసాయం, చేపలు పట్టడం, తోటల పెంపకం _____ రంగంలో భాగం
3. 35 లక్షల రూపాయలకు మించని మూలధన పెట్టుబడి ఉన్న సంస్థలు _____ లో భాగంగా ఉంటాయి.
4. అన్ని పరిశ్రమలకు, వ్యవసాయ రంగానికి అత్యవశ్యక ఉత్పాదకాలను _____ సమకూరుస్తాయి.
5. _____ పరిశ్రమలు యంత్రాలు, సామగ్రిని సప్లయ్ చేస్తాయి.
6. నిర్మాణం, తయారీ పరిశ్రమలు _____ రంగంలో ఉంటాయి.
7. _____ కాలంలో పారిశ్రామిక మాంద్యం వేగ క్షీణతలను గమనించవచ్చు.
8. భారతదేశంలో _____ కేంద్రబ్యాంక్ గా ద్రవ్యాధిపత్యాన్ని కలిగి ఉంది.
9. షెడ్యూల్డ్ వాణిజ్య బ్యాంకులు _____ నిబంధనలకు లోబడి ఉన్నాయి.
10. బ్యాంకింగ్, వాణిజ్యం, ప్రసార సాధనాలు _____ రంగంలో ఉపాధి కల్పిస్తాయి.
11. దేశంలో ద్రవ్య సరఫరా, క్రెడిట్ లు _____ ఆధీనంలో ఉంటాయి.
12. భారతదేశంలో సగటు కమత పరిమాణం _____
13. మనదేశంలో ద్వితీయ, తృతీయ రంగాల కంటే _____ రంగంలో ఉపాధి పొందుతున్న ప్రజల సంఖ్య ఎక్కువగా ఉంది.
14. అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో _____ వల్ల వచ్చే జాతీయాదాయం చాలా తక్కువ.
15. ప్రస్తుతం మన దేశంలో సుమారు _____ శాతం మంది వ్యవసాయ రంగంపై ఆధారపడి ఉన్నారు.
16. జమిందారీ, మహల్వారీ, రైత్వారీ వ్యవస్థలను రద్దు చేయడం ద్వారా భూ యాజమాన్య హక్కును _____ లకు కల్పించారు.
17. సాంకేతిక వ్యవసాయ పద్ధతుల ద్వారా _____ పంట ఉత్పత్తి బాగా పెరిగింది.
18. ఒక సంస్థలో వాటాదారు నియతిని _____ అంటారు.
19. FERA అంటే _____.
20. FERA(1970) ప్రకారం _____ శాతంపైగా ఈక్విటీ విదేశీయులకు చెందితే ఆ సంస్థ విదేశీ రంగ సంస్థ.
21. _____ పరిశ్రమలు ఉత్పత్తి ప్రక్రియలో ఉపయోగించే వస్తువులను తయారు చేస్తాయి.
22. గడియారాలు, సైకిళ్లు, టీవీ వంటి వస్తువులను తయారు చేసే పరిశ్రమలను _____ పరిశ్రమలు అంటారు.
23. ఆర్థిక వ్యవస్థకు ప్రథమ, ద్వితీయ రంగాలు పుష్టి చేకూరిస్తే _____ రంగం నవీకరణను సూచిస్తుంది.

24. 1994 టెలికం విధానం _____ పెట్టుబడికి ప్రోత్సాహమిచ్చింది.
25. ఆర్థిక వ్యవస్థలో మూడు రకాలైన వృత్తి రంగాలున్నాయి. అవి: _____ రంగాలు.
26. మనదేశంలో వరి దిగుబడి హెక్టారుకు _____ క్వింటాళ్లయితే, ఉత్తర కొరియాలో 75 క్వింటాళ్లు.

జవాబులు

1. హరిత విప్లవం; 2. ప్రాథమిక; 3. చిన్నతరహా పరిశ్రమలు; 4. మాలిక పరిశ్రమలు; 5. ఉత్పాదక వస్తు; 6. ద్వితీయ; 7. 1960-70; 8. రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా; 9. ఆర్బీఐ యాక్ట్; 10. తృతీయ; 11. రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా; 12. 1.68 హెక్టార్లు; 13. ప్రాథమిక; 14. వ్యవసాయం; 15. 58; 16. కౌలుదారు; 17. గోధుమ; 18. ఈక్విటీ; 19. విదేశీ మారక క్రమబద్ధీకరణ చట్టం; 20. 40; 21. మధ్య తరహా వస్తువుల; 22. వినియోగదారుల వస్తువుల; 23. సేవా; 24. ప్రైవేట్; 25. ప్రథమ (వ్యవసాయం), ద్వితీయ(పారిశ్రామిక), తృతీయ (సేవా); 26. 17.5

భారతదేశ ఆర్థిక వ్యవస్థలో సమస్యలు

1. తలసరి స్థూల జాతీయోత్పత్తిని _____ సూచికగా ఉపయోగిస్తారు.
2. 1986లో ఐక్యరాజ్య సమితి _____ డాలర్ల కంటే తక్కువ జాతీయ తలసరి ఆదాయం ఉన్న 144 దేశాలను నిమ్న ఆదాయ దేశాలుగా గుర్తించింది.
3. 1997 ప్రపంచాభివృద్ధి నివేదిక 1995 నాటికి తలసరి స్థూల జాతీయోత్పత్తి _____ కు తక్కువగా ఉన్న దేశాలను నిమ్న ఆదాయ దేశాలుగా వర్గీకరించింది.
4. 1995లో భారతదేశ తలసరి ఆదాయం _____
5. పేదరికం _____ ప్రాంతాల్లో కంటే _____ ప్రాంతాల్లో ఎక్కువ.
6. వాడుకలో ఉన్న వేతనాలను ఉద్యోగం లభించని స్థితిని _____ నిరుద్యోగం అంటారు.
7. _____ నిరుద్యోగంలో ఉపాంత ఉత్పాదకత శూన్యం లేదా రుణాత్మకం.
8. తెలంగాణ, రాయలసీమలకు ప్రాంతీయ ప్రణాళికలను _____ లో అమలు చేశారు.
9. నిర్మాణ సంబంధ ద్రవ్యోల్బణం _____ లో విజృంభించి ఉంది.
10. ప్రస్తుతం 'అందరికీ ఆరోగ్యం' అనే పథకం (వ్యూహం) _____ గా మారింది.
11. గృహ అవసరాలను తీర్చడం కోసం ప్రస్తుతం అమల్లో ఉన్న పథకం _____.
12. IRDP అంటే _____.
13. జాతీయాదాయంలోని పెరుగుదల ప్రజల _____ పెంచుతుంది.
14. భారతదేశంలో జీవన పరిమాణం పుట్టుక వద్ద _____ సంవత్సరాలు (1993 HDR ప్రకారం)
15. _____ దేశ కరెన్సీని 'డాలర్'గా పిలుస్తారు.
16. ఒకదేశం అభివృద్ధి చెందిన దేశమా? కాదా? అని తెలుసుకోవడానికి ఉపయోగించే ప్రమాణాల్లో ముఖ్యమైంది _____.
17. NREP అంటే _____.
18. అభివృద్ధి చెందిన ఆర్థిక వ్యవస్థ ఉన్న దేశాల్లో ఎక్కువగా ఉండే నిరుద్యోగ స్థితి _____
19. భారత జాతీయ నమూనా సర్వే ప్రకారం వారానికి _____ గంటల కంటే తక్కువ పనిచేసే వారిని అల్ప ఉపాధి ఉన్న వారిగా గుర్తించారు.
20. _____ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 'సమతృప్త ప్రాంతీయ అభివృద్ధి' అనే విధానాన్ని అవలంబించారు.
21. ఆర్థికాభివృద్ధి సూచిక ప్రకారం మన దేశంలో _____ రాష్ట్రం ప్రథమ స్థానంలో ఉంది.
22. భారతదేశానికి _____ ద్రవ్యోల్బణం వర్తిస్తుంది.
23. భారీ, మధ్య, చిన్న తరహా ప్రాజెక్టుల మధ్య దూరాన్ని తగ్గించడానికి _____ పథకాన్ని ప్రవేశ పెట్టారు.
24. RLEGP అంటే _____

జవాబులు

1. సాపేక్ష ఆర్థికాభివృద్ధికి; 2. 350; 3. 765 డాలర్లు; 4. 340 డాలర్లు; 5. పట్టణ, గ్రామీణ; 6. అనిచ్ఛాపూర్వక; 7. ప్రచ్ఛన్న; 8. 1970; 9. లాటిన్ అమెరికా; 10. అట్టడుగు వర్గాల వారికి ఆరోగ్యం;
11. ఇందిరా ఆవాస్ యోజన; 12. Integrated Rural Development Programme; 13. జీవన ప్రమాణాల; 14. 60.8, 15. అమెరికా; 16. దేశ తలసరి జాతీయాదాయం; 17. జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి కార్యక్రమం; 18. స్వచ్ఛంద నిరుద్యోగం; 19. 14; 20. 3వ; 21. పంజాబ్, 22. డిమాండ్ పుల్; 23. కమాండ్ ఏరియా అభివృద్ధి (CAD); 24. గ్రామీణ కార్మిక ఉపాధి కల్పన కార్యక్రమం.

భారతదేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ లక్షణాలు

1. హస్తకళలు, చేనేత వస్త్రాలు, ఇళ్లలో ఉత్పత్తి కార్యక్రమాలు ఆర్థిక వ్యవస్థ _____ రంగంలో భాగాలు.
2. జూన్, సెప్టెంబర్ మధ్య వచ్చే _____ రుతుపవనాలే వ్యవసాయానికి అవసరమైన వర్షపాతాన్ని అందిస్తున్నాయి.
3. _____ వ్యవస్థలో భూమి, ప్రభుత్వానికి పన్ను కట్టే కుటుంబాల ఒక చిన్న సమూహం యాజమాన్యంలో ఉంటుంది.
4. సంపద, ఆస్తుల నుంచి వచ్చే ఆదాయాన్ని _____ అంటారు.
5. ప్రభుత్వ యాజమాన్యంలో నడిచే సంస్థలను _____ అంటారు.
6. _____ వ్యవస్థలో సప్లయ్, డిమాండ్ శక్తులు ధరల స్థాయిని నిర్ణయిస్తాయి.
7. జమిందారీ వ్యవస్థ రూపకర్త _____.
8. సామ్యవాద ఆర్థిక వ్యవస్థ గల ఒక దేశం _____.
9. దేశ ఆదాయ పంపిణీలోని అసమానతలను _____ సహాయంతో కొలుస్తారు.
10. దేశంలో ఆదాయ అసమానతలు లేనట్లయితే లారెంజ్ వక్రరేఖ, _____ ఒకే రకంగా ఉంటాయి.
11. ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువులు _____ రంగానికి చెందినవి.
12. భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ _____ ఆర్థిక వ్యవస్థ.
13. ఉత్పత్తి, పంపిణీ వ్యవస్థలు ప్రైవేట్ వ్యక్తుల చేతుల్లో ఉన్నట్లయితే ఆ వ్యవస్థను _____ అని పిలుస్తారు.
14. శ్రమ, పని ద్వారా పొందిన ఆదాయాన్ని _____ ఆదాయం అంటారు.
15. తూర్పు ఇండియా కంపెనీ _____ సంవత్సరంలో రాజకీయ అధికారాన్ని చేజిక్కించుకుంది.
16. వస్తువుల ఉత్పత్తి, వ్యవసాయం, పశుపాలన, రవాణాలతోపాటు అనేక విషయాల్లో _____ విప్లవం తీవ్ర మార్పులను తీసుకొచ్చింది.
17. భారతదేశ పరిశ్రమలు _____ లో పారిశ్రామికంగా తయారైన వస్తువుల దిగుమతితో తీవ్రపోటీ ఎదుర్కొన్నాయి.
18. మన జాతీయ అక్షరాస్యత శాతం (2001) _____.
19. భారతదేశంలో గోధుమ, జొన్న, మొక్కజొన్న, పప్పుధాన్యాలు _____ కాలంలో పండుతాయి.
20. 2001 జనాభా లెక్కల ప్రకారం సుమారు _____ శాతం మంది ప్రజలు గ్రామాల్లో నివసిస్తున్నారు.
21. _____ ఆర్థిక వ్యవస్థలో వస్తువుల ఉత్పత్తి, సరఫరా సేవలను ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు నిర్వహిస్తాయి.
22. _____ పద్ధతిలో భూమి వేర్వేరు వ్యక్తులకు చెంది ఉంటుంది.
23. _____ ఆర్థిక వ్యవస్థ ప్రధాన లక్షణం కేంద్రీకృత ప్రణాళిక కలిగి ఉండటం.

24. వ్యవస్థీకృత రంగానికి చెందినవి _____.

25. అవ్యవస్థీకృత రంగానికి చెందినవి _____.

జవాబులు

1. అవ్యవస్థీకృత; 2. నైరుతి; 3. మహల్వారీ; 4. అసంపాదిత; 5. ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు; 6. పెట్టుబడిదారీ ఆర్థిక; 7. లార్డ్ కార్నవాలీస్; 8. చైనా; 9. లారెంజ్ వక్రరేఖ; 10. సమాన ఆదాయ పంపిణీ; 11. వ్యవస్థీకృత; 12. ఉమ్మడి; 13. పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ; 14. సంపాదిత; 15. 1757; 16. పారిశ్రామిక; 17. బ్రిటన్; 18. 65.38; 19. రబీ; 20. 72; 21. సామ్యవాద; 22. రైత్వారీ; 23. సామ్యవాద; 24. వాహనాలు, రసాయనాలు, యంత్ర పరికరాలు, ఇంజనీరింగ్ వస్తువులు, వస్త్రాలు, టి.వి., కంప్యూటర్ వంటి ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువుల తయారీ మొదలైనవి; 25. చేనేత, ఖాదీ, బీడీల తయారీ, అగర్బత్తీల తయారీ, చేతి కాగితం తయారీ మొదలైనవి.